

TITVLVS LXXVII

Si licet quēq̄ apud incognitos laudare: dico me bonarū
artiū nō participē solū: sed tenacissimū.

Sum adeo hūanitatē studioꝝ capax (q̄q̄ uobis ignotus)
ut possim nec ueteribus plerūq̄: si uelim cedere.

Vos me nescitis: **A**t ego sum legum studiosissim⁹ atq; pe-
ritissim⁹.

Quæritis forte: quis sim: qui audeam: sum bonarū artium
præceptor accuratus.

Ne me posthac nesciatis: hoc est præcipuū in me laudis:
ut sim elegantissimus.

¶ Titulus. lxxvij.

¶ Mercatoria familiaris.

Genus hominū gnauorum & industriorum dixit eorū
esse **Theophrastus**: qui terra mariq; solēt inquietissimī uacare mercatura. **H**i nūc in orientē profecti: nunc in occa-
sum (ut ait **Xenophon**) nūc ad **Sarmatas**: nūc in **Libyam**: **Xenophon**
inde uehunt: hinc reuehūt: quæ nos miramur & illi qui cū
neq; difficultatibus parcent: nec laboribus quidē ullis: ut
honestatē uitæ tueant: se æque uitā suppeditare familiæ
possint. **C**ū mihi uos sitis mares quattuor: si statueritis: aut
uestrū alter mercator esse: ferā id quoq; æquissima mēte.
Bene ualete. **E**x **M**po. iij. **N**onas Iulij.

¶ Mercatoria familiarissima.

Modo minuatim nō uendat: mercatoris & ars & uita lau-
danda est: quæ nisi foret: multa deessent ciuitatibus neces-
saria. **I**taq; si tu fili mercatorē te mauis (ut dicis) q̄ iuriskon-
sultū: facis tu quidē fortasse non insipide: ut studeas ei fa-
cultati: quæ neq; litteras excludit: nec ullum genus laudis
nec interdū ea negligit: quib⁹ uiuat cōmodius. **P**robo cō-
siliū tuū. **E**x **M**ediolano. iij. **N**onas **Q**uintilis.

¶ Mercatoria Grauis.

Cū de mercatorib⁹ **Theophrastus** loqueret: quæ **Tulli⁹**
deinceps ad nostros usurpauit. **G**enus uirorum inquit of-
ficiosorum: sine quorum industria non omnino uiueretur
optime in ciuitate benemorata. **A**b ijs enim terra mariq;

**Theophra-
stus
Tullius**

TITVLVS LXXVII

**Lucullus
Crassus**

Tullius

C. Manlius

**Tyro
Aratus**

per uarias orbis partes uehuntur ea: quibus & iucundior hominis uita fieri & diuturnior. **Q** & si discrimina ij subeunt plurima: sunt tñ saepenumero maximam optimamq; consecuti laborum mercedem: ut ditissimi sint: opulētissimiq; instituant haeredes. **N**am unde uel **Luculli**: uel **Pu- blij Crassi** diuitiæ ortū habuerunt q̄ a mercatoribus: **N**ā licet mercatorū ordo mediā tueret sedem: hoc est eque- strem: ex qua & qui uectigalibus emendis reddendisq; rei publicæ (ut docet **Tullius**) præerant: sic tñ erāt urbis ner- uū: ut interdū multis præferrentē senatorib⁹: cum patricijs propinquitates cōtraherent: inter cōsulares cōuenirent. **N**am **Caius Manlius** mercatore nat⁹ senator urbis effect⁹ est: propter & diuitias & innocentiam. **N**on enim conclu- dendum est: eum ab omni uirtute alienum: qui mercaturæ uacet: qui cum nauigat: cum suos expectat nauigantes: cum multa uidet ac diuersa: cū hos atq; illos uarijs in locis audit: debet assidue: potestque cum litteris: tum alijs arti- bus laude dignis operam adhibere. **C**onstat enim **Tyro- nem** illum **Ephesium** mercatorem: **Aratumq;** **Sicyonium**: quia cum mercatura non neglexerint & litteras: & omne uirtutis mūnus: aliqñ meritos esse principes. **H**oc si tu pa- cto mi fili uis uacare mercaturæ: ut nihil admittas ocij fru- stra: me summa quidē afficies uoluptate. **E**x **Mediolano** pridie **Nonas Quīntilis**.

Synonyma mercatoria.

Hic est is mercator: qui meritus est laeson appellari.

Huius est plurimū laudanda mercatura: quæ quidem om- nis est cum uirtute cōiunctissima.

Tā est h̄ laut⁹ mercator: ut ad senatorꝝ accedat splēdorē. **M**ercatura ne modo cū mēdacijs minutatim uendentium mixta sit: nihil habet nō laude dignū.

Est in mercatura negociatio non improba: fidei obserua- tio innocentissima.

Sunt in urbe mercatores nerui corporū.

Nisi mercatoꝝ inueniret labor: deessēt urbib⁹ nō pauca.

TITVLVS LXXVIII

Nec ad uiuendū nec ad fruendū necessaria in ciuitatibus
ullis forent: si deesset mercatura.

Quæ nō crescunt in locis: illo deferunt a mercatoribus.

Mercatorem ut sollertia decet: sic & prudētia: & æquitas:
& innocentia.

Tam est semp laudata mercatura: ut Romæ summo ha/
beret in p̄cio: ualereq; auctoritate nō parua.

Titulus. lxxviii.

Irritativa in aliquē familiaris.

Delatores: quos Cicero docet: homibus cūctis odio semp **Cicero**
extitisse: quo tu pacto non exerceas: qui soles uitioꝝ esse
hostis admiror uæhemētius. Adhibes autē qđ magis ob/
stupeam illis fidem: quod principē & grauē & bonū pluri/
mū dedecet. Scis em̄ quātas interdū mlto reges i calamita/
tates cōiecerint. Nā ne longe exempla petamus: **Neronē Nero**
coegit nihil aliud tā turpiter interire: qđ qđ audiebat dela/
tores. Spuriū igit̄ delatorē facinorosū nisi castigas & do/
lebis a liqñ summopere consuetudinē eius & memineris
meæ fidei. Ex Mediolano Nonis Quintilibus.

Irritativa in aliquē familiarissima.

Si recte mi frater animaduertes: qđ & ad famā: & ad uitā
obesse tibi possit Antonij familiaritas: ab eo nō secus ac a
perniciosa peste abhorreres. Est homo ut malus & omni
uitio maculatus: sic tuus inimicissimus dissimulatorq; sut
erga te odij. Quærit quicqđ uel ingenio potest uel indu/
stria: ut tibi non oblit solū: sed aternā calamitatē pariat. Si
sapis ut sapis certo scio: execrare hoc monstrū: ac abs te
pelle. Ex Mediolano. viij. Idus Quintilis.

Irritativa in aliquē Grauis.

Et si omne malorū hominū genus uæhementius est dete/
standum: multo detestabilius tamē illorū qui omnē ope/
ram uitij adhibētes: & uideri uolunt boni: & bonos qđ di/
ligentissime persequuntur: afficiuntque pro sua uirili omni
contumelia: cōuitio: probris atq; incōmodo. Vt enim ea/
rundē sunt simulatores atq; dissimulatores rerum: sic fal